

WK-III.431.1.11.2025

Szanowna Pani
Joanna Herda
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Stawigudzie
ul. Olsztyńska 3
11-034 Stawiguda

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie**, ul. Olsztyńska 3, 11-034 Stawiguda (REGON: 510517560, NIP: 739-11-46-851).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie nadzorowała **Pani Joanna Herda**, sprawująca funkcję Kierownika Ośrodka od dnia 19 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli: 8.2, 10.1)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Jarosław Mazurek** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- legitymacja służbowa nr 93/2023 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 24 lipca 2025 roku nr WK-I.0030.649.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie.

(dowód: akta kontroli: 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 12 sierpnia 2025 roku do 27 sierpnia 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 11 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie.

(dowód: akta kontroli: 6)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w siedzibie Urzędu w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania.

Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem systemu e-Doręczenia.

Kontrola zakończona została wideokonferencją, z Kierownikiem Ośrodka i pracownikiem prowadzącym sprawy z zakresu objętego kontrolą, w czasie której kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.1.11.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2023/2024 (od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku).

(dowód: akta kontroli: 6, 14)

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za IV kwartał 2023 roku oraz IV kwartał 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2023 roku do 31 października 2024 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę: **3 600 929,91 zł**, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **3 215 258,49 zł** (stanowiło to **89,29 %** kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę **251 384,49 zł** (2 048 świadczenia);
 - świadczenie pielęgnacyjne – kwotę **2 185 620,00 zł** (535 świadczenia);
 - zasiłek pielęgnacyjny - kwotę **574 997,00 zł** (2 664 świadczeń);
 - świadczenie rodzicielskie - kwotę **162 257,00 zł** (338 świadczenia);
 - jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka – kwotę **41 000,00 zł** (41 świadczeń);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy – kwotę **0,00 zł** (0 świadczeń).
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.
Wójt Gminy Stawiguda na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył łącznie w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku kwotę **100 488,00 zł**.

(dowód: akta kontroli: 11.1, 12.1, 15)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Stawiguda liczy 14 503 mieszkańców (dane GUS, stan na 2023 r.). Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Stawiguda. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie.

W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Stawiguda.

W okresie objętym kontrolą oraz na dzień kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze Uchwały Nr X/55/2011 z dnia 9 listopada 2011 r. Rady Gminy Stawiguda (zmienionej

Uchwałami Nr XIII/146/2016 z dnia 3 marca 2016 r., Nr XXXVIII/389/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. i Nr XXXIX/332/2021 z dnia 26 sierpnia 2021 r.). Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w Rozdziale II § 8 ust. 3, że: „Ośrodek realizuje zadania zlecone gminie w zakresie świadczeń rodzinnych (...)”.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania kontrolowanej jednostki w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Ośrodka Nr 1/2023 z dnia 27 lutego 2023 roku.

Po dokonanej analizie dokumentów kontrolujący stwierdził, że obowiązujący Regulamin organizacyjny jest aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 8.4, 9.1, 10.2, 10.3, 16)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmował się 1 pracownik, zatrudniony na stanowisku podinspektora ds. świadczeń rodzinnych, który w związku z długotrwałą usprawiedliwioną nieobecnością, do 01.03.2024 r. zastępowany był przez innego pracownika, okresowo zatrudnionego na tym samym stanowisku.

Pracownicy podlegali bezpośrednio Kierownikowi Ośrodka oraz posiadali aktualne zakresy czynności i upoważnienia udzielone przez Wójta Gminy Stawiguda - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą oraz na dzień jej rozpoczęcia, posiadał aktualne upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania decyzji z tego zakresu, a także realizował zadania wynikające ze Statutu i Regulaminu.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniach potwierdzał wykaz sporządzony przez Kierownika oraz certyfikaty.

(dowód: akta kontroli: 8.1 – 8.4, 9.2)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej swoją siedzibę ma w Stawigudzie przy ul. Olsztyńskiej 3, w wolnostojącym 4-kondygnacyjnym budynku, w którym brak jest windy. Rozwiązaniem ułatwiającym dostanie się do budynku osobom niepełnosprawnym lub osobom z wózkami dziecięcymi jest podjazd znajdujący się przed wejściem do budynku. Dział Świadczeń Rodzinnych usytuowany jest na parterze, w pomieszczeniach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych (podinspektor ds. świadczeń rodzinnych oraz inspektor realizujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) zajmują wspólnie jedno pomieszczenie o powierzchni około 30 m². Stanowiska pracy ww. pracowników wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Interesanci przyjmowani są bezpośrednio przy biurku pracownika. Przy biurkach znajdują się nadstawki umożliwiające sporządzenie dokumentów oraz dodatkowe krzesła przeznaczone dla interesantów. Klienci Ośrodka oczekujący w kolejce na załatwienie sprawy, mogą skorzystać z poczekalni zlokalizowanej przed wejściem do pomieszczenia pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych, gdzie znajduje się stolik oraz krzesła. Interesanci w sprawach świadczeń rodzinnych przyjmowani są zarówno przez kierownika jak i pracownika realizującego zadania objęte kontrolą w dniach i godzinach pracy jednostki, tj. w poniedziałki w godz. 7:15 – 16 od wtorku do czwartku w godz. 7:15 – 15:15 oraz w piątki od 7:15 do 14:15.

Korespondencja wpływająca do GOPS jest przyjmowana i rejestrowana przez wyznaczonego pracownika, w punkcie kancelaryjnym na I piętrze. Na odebranych dokumentach umieszczana jest pieczętka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie wraz z datą wpływu oraz numerem z dziennika korespondencyjnego. Następnie Kierownik dekretuje korespondencję i przekazuje pracownikowi merytorycznemu. W Dziale Świadczeń Rodzinnych prowadzony jest osobny rejestr korespondencji przychodzącej oraz wychodzącej. Korespondencja wychodząca rejestrowana jest elektronicznie w tabeli zawierającej dane takie jak: nr własny korespondencji, data utworzenia, dane sprawy i adresata. Tabela drukowana jest na koniec roku kalendarzowego i przechowywana w opisanym segregatorze za dany rok. Dokumenty wpływające do GOPS, które po dekretacji przez przełożonego trafiają do Działu Świadczeń Rodzinnych są wprowadzane do rejestru gdzie nadawany jest własny nr dziennika oraz data wpływu. Chronologiczny rejestr spraw zawiera informację o nadawcy (imię, nazwisko, miejscowość) oraz opis czego korespondencja dotyczy. W przypadku wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych prowadzony jest również podział na wnioski złożone przez obywateli ukraińskich. Dziennik korespondencji zawiera także m. in. oddzielną listę wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego. Teczki osobowe świadczeniobiorców opisane imieniem i nazwiskiem oraz nazwą miejscowości są umieszczone w segregatorach w porządku alfabetycznym. Segregatory prowadzone z podziałem na miejscowości, przechowywane są w 5 zamykanych na klucz szafach biurowych, usytuowanych w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolerowi okazano umowę oraz potwierdzenia opłat na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że pracownicy merytoryczni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 9.1, 9.3, 13)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie wynika, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga z zakresu uregulowanego ustawą o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 9.4)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerowi materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie przeprowadzono **233** postępowania administracyjne dotyczące wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **90** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 16 decyzji odmownych);
- **29** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 1 decyzję odmowną);
- **71** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego (w tym: wydano 2 decyzje odmowne);
- **8** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia rodzicielskiego (decyzji odmownych nie wydano);
- **35** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (w tym: wydano 4 decyzje odmowne);

W okresie objętym kontrolą, w GOPS **nie były prowadzone** postępowania związane z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie przeprowadzono **9** postępowań w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu (w tym: 7 postępowań dotyczących zasiłku rodzinnego i 2 dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego). Ośrodek nie prowadził postępowań w sprawie rozłożenia na raty określonych

do zwrotu kwot zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ani w sprawie umorzenia zobowiązań z ww. tytułów ze względu na brak wniosków.

Od decyzji Organu wpłynęło **4** odwołania dotyczące świadczeń rodzinnych, z których wszystkie dotyczyły świadczenia pielęgnacyjnego. Organ odwoławczy wszystkie ww. decyzje uchylił w całości i orzekł co do istoty sprawy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stawigudzie skontrolowano akta **22** losowo wybranych spraw, w których łącznie prowadzono **23** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Ośrodek w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 7, 10.4, 18 – 30)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **9 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których przeprowadzono **10 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **7** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenie.

(dowód: akta kontroli: 18, 19, 20)

- **4 sprawy** związane ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których przeprowadzono **4 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenie.

(dowód: akta kontroli: 21, 22, 23, 29, 30)

- **3 sprawy** związane z zasiłkiem pielęgnacyjnym, w których przeprowadzono **3 postępowania administracyjne**, w tym:
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienie do świadczenia,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 24, 25)

- **3 sprawy** związane ze świadczeniem rodzicielskim, w których przeprowadzono **3 postępowania administracyjne**, zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienie do świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 26)

- **3 sprawy** związane z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka, w których przeprowadzono **3 postępowania administracyjne** zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienie do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.
 - **2** postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienie do świadczenia,
 - **1** postępowanie zakończone wydaniem decyzji odmownej w zakresie ustalenia prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

(dowód: akta kontroli: 27, 28)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta **5** osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca września 2024 roku.

(dowód: akta kontroli: 29, 30)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalane uchybienia.

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybień, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność:**

1. W **13 postępowaniach**, co stanowiło **ok. 57 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23) - w aktach dotyczących przyznania zasiłku rodzinnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnej (13 przypadków) oraz zawiadomienia o wszczęciu postępowania (1 przypadek) i wezwania do uzupełnienia dokumentów (1 przypadek).

Jak wynika z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Kierownika GOPS w toku kontroli: „(...) korespondencja wychodząca z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawigudzie jest dostarczana na podstawie umowy zawartej przez Gminę Stawiguda z Poczta Polską. (...) Zwrotne potwierdzenia odbioru drukowane są samodzielnie przez pracownika kancelaryjnego OPS z elektronicznego systemu nadawczego PP, do którego dostęp posiada wyznaczeni pracownicy OPS oraz Urzędu Gminy. (...) W okresach wzmożonej pracy związanej z realizacją dodatkowo zleconych zadań (programy: dodatek węglowy, dodatek osłonowy oraz bon energetyczny) bieżące kompletowanie wydruków potwierdzenia odbioru było znacznie utrudnione. (...)”

Dotyczy decyzji: GOPS/000441/ZR/10/2023PŚ, GOPS/000454/ZR/10/2023PŚ, GOPS/000368/ZR/09/2023PŚ, GOPS/000533/ZR/11/2023PŚ, GOPS/000166/ZR/04/2024PŚ, GOPS/000479/ZR/10/2023OPŚ, GOPS/000458/ZR/10/2023OPŚ, GOPS/000584/ZZ/11/20231104, GOPS/000333/SP/10/2024PŚ, GOPS/000056/513A/01/2024PŚ, GOPS/000050/ZZ/01/2024ZZ wraz z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania - GOPS.57.571.1.2023.EP, GOPS/000272/ZP/09/2024PŚ, GOPS/000588/517/11/2023PŚ, GOPS/000100/517/02/2024OPŚ wraz z wezwaniem GOPS.57.570.29.2024.EP.

(dowód: akta kontroli: 18, 19, 20, 21, 23, 24, 27, 28)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla organu wydającego decyzję, jednakże powoduje naruszenie obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.). Wydanie decyzji zgodnie z wymaganiami art. 107 § 1 k.p.a. jest czynnością procesową wywołującą określone skutki prawne.

Doręczenie decyzji zgodnie z art. 110 k.p.a. powoduje jej wejście do obrotu prawnego, rozpoczyna bieg terminu do wniesienia odwołania, złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Ponadto od daty doręczenia decyzji

zaczynają biec terminy, po upływie których organ administracji publicznej odmawia uchylecia decyzji w wyniku wznowienia postępowania, jak też od tej daty zaczyna biec termin, po upływie którego nie stwierdza się nieważności decyzji. Brak daty odbioru decyzji jest uchybieniem powodującym brak możliwości określenia daty jej wejścia do obrotu prawnego.

2. W **8 przypadkach**, co stanowiło ok. **35 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), w aktach spraw dotyczących przyznania zasiłku rodzinnego, i świadczenia pielęgnacyjnego w pouczeniu decyzji nie zawarto informacji o przypadkach (zdarzeniach), w których świadczenia nie przysługują.

Kierownik GOPS w toku kontroli złożyła pisemną informację, z której wynika, że „(...) w okresie zasiłkowym 2024/2025 dokonano zmiany treści pouczenia zawartego w decyzjach dotyczących świadczeń rodzinnych. Obecnie stosuje się następujący wzór pouczenia w decyzji dotyczącej zasiłku rodzinnego: (...) Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli: (...)”.

Dotyczy decyzji: GOPS/000459/ZR/10/2023PŚ, GOPS/000441/ZR/10/2023PŚ,
GOPS/000597/ZR/12/2023PŚ, GOPS/000454/ZR/10/2023PŚ,
GOPS/000368/ZR/09/2023PŚ, GOPS/000533/ZR/11/2023PŚ,
GOPS/000166/ZR/04/2024PŚ, GOPS/000593/SP/11/2023OPŚ.

(dowód: akta kontroli: 17, 18, 21)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

3. W **4 przypadkach**, co stanowiło ok. **17 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), dotyczących odmowy przyznania zasiłku rodzinnego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, przed wydaniem decyzji niezgodnych z żądaniem strony nie informowano wnioskodawcy, stosownie do art. 79a Kodeksu postępowania administracyjnego, o przesłankach zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane.

Dotyczy decyzji: GOPS/000479/ZR/10/2023OPŚ, GOPS/000458/ZR/10/2023OPŚ,
GOPS/000234/ZP/07/2024OPŚ, GOPS/000100/517/02/2024OPŚ.

(dowód: akta kontroli: 19, 25, 28)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych, lecz powodowało brak wiedzy strony o niespełnionych przesłankach do uzyskania świadczenia.

4. W **3 przypadkach**, co stanowiło ok. **13 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), w aktach spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku pielęgnacyjnego stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń.

Kierownik GOPS w toku kontroli złożyła pisemną informację, z której wynika, że „(...) w toku kontroli (...) wprowadzono następujące zmiany w szablonach decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych uzupełniając pouczenie decyzji poprzez dodanie treści art. 30 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych (...)”.

Dotyczy decyzji: GOPS/000056/513A/01/2024PŚ, GOPS/000272/ZP/09/2024PŚ,
GOPS/000232/ZP/07/2024PŚ.

(dowód: akta kontroli: 17, 21, 24)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań, jednakże może skutkować powstaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

5. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 4 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), w pouczeniu decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nie zawarto informacji dla strony o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Dotyczy decyzji: GOPS/000333/SP/10/2024PŚ.

(dowód: akta kontroli: 21)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

6. W **1 przypadku**, co stanowiło **ok. 4 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego w pouczeniu decyzji o ustaleniu nienależnie pobranych świadczeń i żądaniu ich zwrotu brak było informacji o możliwości spłaty zaległości, t.j.: potrącenie ze świadczeń przysługujących/na raty/odroczenie spłaty lub umorzenie świadczeń nienależnie pobranych.

Dotyczy decyzji: GOPS/000050/ZZ/01/2024ŻŻ.

(dowód: akta kontroli: 23)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań. Wskazać jednakże należy, że zgodnie z art. 9. Kodeksu postępowania administracyjnego: „Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamośności prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

7. W 1 przypadku, co stanowiło ok. 4 % ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (23), w aktach postępowania dotyczącego odmowy przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia daty wpływu dokumentu, przesłanego na wezwanie Ośrodka, będącego uzupełnieniem do złożonego wniosku o przyznanie świadczenia.

Dotyczy decyzji: GOPS/000100/517/02/2024OPŚ.

(dowód: akta kontroli: 28)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla organu prowadzącego postępowanie administracyjne, lecz w tym przypadku nie udokumentowano terminowości wywiązania się przez stronę z konieczności uzupełnienia dokumentacji warunkującej przyznanie świadczenia (merytoryczne rozpatrzenie wniosku).

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień jest niewystarczający nadzór Kierownika Ośrodka nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1. Bezwzględne stosowanie zasady przechowywania dowodów doręczenia korespondencji w aktach właściwej sprawy.
2. Przekazywanie informacji dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na temat przypadków (zdarzeń), w których świadczenia nie przysługują.
3. Bezwzględne stosowanie procedur wynikających z art. 79a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących wydanych decyzji niezgodnych z żądaniem strony,

4. Przekazywanie świadczeniobiorcom – w sposób udokumentowany - pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstanie nienależnie pobranych świadczeń.
5. Przekazywanie stronie postępowania administracyjnego – w pouczeniu decyzji – informacji na temat możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.
6. Przekazywanie świadczeniobiorcom – w pouczeniu decyzji, informacji o możliwości umorzenia kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczenia terminu płatności albo rozłożenia nienależnie pobranych świadczeń na raty.
7. Dokumentowanie daty wpływu dokumentów będących uzupełnieniem postępowań dotyczących przyznania świadczeń rodzinnych.

Odstąpiono od wydania zaleceń w zakresie wskazywania w pouczeniach decyzji, dotyczących przyznania zasiłku rodzinnego, informacji o przypadkach (zdarzeniach), w których świadczenia nie przysługują, ponieważ Kierownik Ośrodka w toku kontroli złożył pisemną informację o uzupełnieniu tych pouczeń.

Proszę Panią o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKI MAZURSKI
Radosław Król**

Do wiadomości:

Pan Michał Kontraktowicz – Wójt Gminy Stawiguda